

Знаходження невідомого компонента.

Переставний закон додавання

Мета уроку: продовжити роботу над розв'язуванням задач; учити знаходити невідомі компоненти; познайомити з переставним законом додавання; розвивати обчислювальні вміння, логічне мислення, кмітливість, пам'ять; виховувати любов до знань, охайність, уважність.

Очікувані результати: учні знають переставний закон додавання та використовують його на практиці, знають назви компонентів і результатів дії додавання й віднімання, уміють знаходити невідомі компоненти.

Обладнання та матеріали: іграшки, підручник, зошит, роздавальний матеріал.

Тип уроку: урок комплексного використання знань, умінь і навичок учнів.

■ 1. Організацій момент

Ось дзвінок нам дав сигнал —
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо
І урок наш починаймо.

■ 2. Перевірка домашнього завдання й актуалізація опорних знань

2.1. Перевірка завдання № 30.

Відповіді: 13, 75, 37, 58, 7, 39, 94, 3, 35, 38.

Додаткові запитання до учнів:

- Назвіть відповіді, які складаються з двох знаків.
- А скільки у вас однозначних відповідей?

2.2. Перевірка завдання № 31.

Відповідь: із другої ділянки зібрали 22 мішки картоплі; усього зібрали 48 мішків.

2.3. Хвилинка каліграфії.

2.4. Математичний диктант.

1. Із ряду чисел 0, 17, 8, 19, 11, 6, 2, 9, 10, 15 випишіть одноцифрові числа в порядку зменшення, а двоцифрові — у порядку збільшення.
2. Запишіть назви двох днів тижня, які передують середі.
3. 9 зменште на 8; 10 збільште на 3.
4. Перший доданок 6, другий — на 3 менший. Знайдіть суму.
5. У кожній парі чисел підкресліть більше число.
20 і 18; 9 і 12; 7 і 5; 10 і 8.

■ 3. Мотивація навчальної діяльності та повідомлення теми уроку

Слово вчителя

— Сьогодні ми ознайомимося з математичним законом. Ви здиновані? Так, у математиці також існують закони. Вони допомагають знаходити зручний спосіб розв'язування завдань.

■ 4. Сприйняття й осмислення нового матеріалу

4.1. Розв'язування задачі.

Фарби коштують 18 грн, а альбом — 8 грн. На скільки гривень фарби дорожчі за альбом?

Фарби — 18 грн
Альбом — 8 грн

на скільки?

Повторити, де умова, де запитання.

Розв'язання: $18 - 8 = 10$ (грн)

Відповідь: на 10 грн.

4.2. Знайомство з переставним законом додавання.

Викликати трьох дітей і дати їм в руки іграшки. Можна взяти приклад з підручника (№ 33).

Висновок: додавати числа можна в будь-якому порядку. Цей закон називається переставним законом додавання (ці слова промовити хором).

4.3. Робота з підручником.

1. Завдання № 34.

2. Усна робота (№ 35).

Відповідь: 8, 8, 18, 40, 6, 10, 8, 90.

4.4. Розв'язування прикладів.

3 прикладів на додавання одержати приклади на віднімання.

$8 + 2 = 10$

$4 + 3 = 7$

$6 + 2 = 8$

$10 - \square = 8$

$7 - \square = 4$

$8 - \square = 2$

$10 - \square = 2$

$7 - 4 =$

$8 - 2 =$

— Як ми знайшли невідомі компоненти? (Від суми відняли один із доданків.)

4.5. Тренувальні вправи.

$7 + 8 = 8$

$5 + 3 = 8$

$9 + 1 = 10$

$8 - 1 = 7$

$8 - 5 = 3$

$10 - 9 = 1$

$8 - 7 = 1$

$8 - 3 = 5$

$10 - 1 = 9$

4.6. Фізкультхвилинка.

4.7. Розв'язування задачі (№ 38).

Повторити, де умова задачі, запитання.

1. У крамниці було 76 м тканини. Для покупця відрізали 24 м. Скільки метрів тканини залишилося в крамниці? $76 - 24 = 52$ (м)

2. У крамниці іграшок було 30 ляльок. Привезли ще 26. Скільки всього ляльок стало в крамниці? $30 + 26 = 56$ (л.)

■ 5. Підсумок уроку

Підсумкова бесіда

— Що цікавого ви дізналися з нашого уроку?

— Чи можете ви сказати, що ви чогось навчилися?

— Чи взяли ви для себе щось корисне з нашого уроку?

■ 6. Домашнє завдання

6.1. Виконати завдання № 40.

6.2. Розв'язати задачу № 41.

ЗМІСТ

Вступ	3
Урок № 1.	Утворення чисел у межах 100. Аналіз тексту задачі.	4
Урок № 2.	Одноцифрові та двоцифрові числа. Позиційний принцип запису числа. Порівняння чисел. Сутність процесу розв'язування задач	6
Урок № 3.	Додавання й віднімання на основі десяткової нумерації. Назви компонентів і результатів дій додавання й віднімання.	8
Урок № 4.	Знаходження невідомого компонента. Переставний закон додавання.	10
Урок № 5.	Взаємозв'язок дій додавання й віднімання. Прийоми додавання й віднімання в межах 10.	12
Урок № 6.	Розв'язування прикладів і задач на дії додавання та віднімання.	14
Урок № 7.	Способи додавання й віднімання двоцифрових чисел.	16
Урок № 8.	Розв'язування задач. Випадки додавання й віднімання в межах 20. Рік і місяць.	18
Урок № 9.	Контрольна робота.	20
Урок № 10.	Аналіз контрольної роботи. Таблиці додавання і віднімання чисел. Задачі на дві дії	22
Урок № 11.	Додавання й віднімання з переходом через десяток. Розв'язування простих задач. Знаходження значень виразів на дві дії.	24
Урок № 12.	Додавання й віднімання числа 4 з переходом через десяток. Складання прикладів на віднімання. Прості задачі різних видів	26
Урок № 13.	Додавання й віднімання чисел 3 і 4 з переходом через десяток. Вирази зі змінною.	28
Урок № 14.	Контрольна робота.	30
Урок № 15.	Аналіз контрольної роботи. Додавання й віднімання числа 5 із переходом через десяток. Підготовка до ознайомлення зі складеною задачею	32
Урок № 16.	Закріплення додавання та віднімання числа 5 із переходом через десяток. Доповнення умови задачі запитанням. Робота з лінійкою	34
Урок № 17.	Додавання й віднімання числа 6 із переходом через десяток. Застосування переставної властивості при додаванні виду $5 + 6$. Обчислення значень виразів зі змінною.	36
Урок № 18.	Додавання й віднімання числа 7 з переходом через десяток. Застосування переставної властивості при додаванні. Складання і розв'язування задач	38
Урок № 19.	Розв'язування і порівняння задач. Повторення табличних випадків додавання й віднімання з переходом через десяток.	40
Урок № 20.	Додавання й віднімання числа 8 з переходом через десяток.	42
Урок № 21.	Задачі на дві дії (ознайомлення). Знаходження значень виразів із буквеними даними.	44
Урок № 22.	Додавання й віднімання числа 9 із переходом через десяток. Периметр многокутника. Пояснення заданого зв'язку задачі	46

Урок № 23.	Узагальнення таблиці додавання одноцифрових чисел. Задачі на дві дії.	48
Урок № 24.	Розв'язування складених задач двома способами (ознайомлення).	50
Урок № 25.	Знайомство з виразами з дужками. Порядок виконання дій у виразах, що містять дужки. Розв'язування складених задач.	52
Урок № 26.	Знаходження значення виразів, що містять дужки. Розв'язування задач на дві дії за складеним планом.	54
Урок № 27.	Контрольна робота.	56
Урок № 28.	Аналіз контрольної роботи. Нумерація чисел 21–100. Знайомство з різними видами кутів.	58
Урок № 29.	Робота над складеними задачами. Знайомство з прямокутником.	60
Урок № 30.	Робота над нумерацією чисел від 85 до 100. Робота з геометричним матеріалом. Розв'язування задач.	62
Урок № 31.	Знайомство з квадратом. Розв'язування задач та прикладів.	64
Урок № 32.	Усне додавання й віднімання двоцифрових чисел з переходом через розряд. Додавання й віднімання чисел 25 та 67.	66
Урок № 33.	Лічба десятками. Утворення двоцифрових чисел з десятків і одиниць. Розв'язування простих і складених задач.	68
Урок № 34.	Робота з двозначними числами. Додавання й віднімання двозначних чисел. Розв'язування задач та прикладів.	70
Урок № 35.	Робота з двозначними числами. Додавання чисел виду $76 + 4$. Розв'язування задач.	72
Урок № 36.	Робота з двозначними числами. Додавання чисел виду $38 + 52$. Розв'язування простих та складених задач.	74
Урок № 37.	Робота з двозначними числами. Додавання суми до числа. Розв'язування задач.	76
Урок № 38.	Робота з двозначними числами. Розв'язування математичних виразів, пов'язаних з відніманням числа від суми.	78
Урок № 39.	Робота з двозначними числами. Віднімання одиниць від десятків. Робота зі шкалою лінійки. Розв'язування задач та математичних виразів.	80
Урок № 40.	Робота з двозначними числами. Закріпити вивчення випадків додавання й віднімання, пов'язаних з нумерацією чисел.	82
Урок № 41.	Віднімання виду $53 - 8$. Творча робота над задачею.	84
Урок № 42.	Віднімання виду $84 - 29$. Розв'язування задач. Самостійна робота.	86
Урок № 43.	Додавання й віднімання двозначних чисел. Розв'язування задач.	88
Урок № 44.	Віднімання виду $50 - 34$. Розв'язування кругових прикладів.	90
Урок № 45.	Закріплення знань про додавання й віднімання двоцифрових чисел. Розв'язування задач.	92
Урок № 46.	Контрольна робота.	94
Урок № 47.	Аналіз контрольної роботи. Віднімання суми від числа.	96
Урок № 48.	Підсумковий урок за темою «Віднімання й додавання двозначних чисел».	98

Урок № 49.	Сутність дії множення. Заміна додавання множенням та множення додаванням	100
Урок № 50.	Назви компонентів при множенні. Читання числових виразів при множенні в різний спосіб. Складання та запис рівностей на множення	102
Урок № 51.	Таблиця множення числа 2. Розв'язування задач та числових виразів на множення	104
Урок № 52.	Заміна додавання множенням. Таблиця множення числа 2 та множення на 2.	106
Урок № 53.	Розв'язування числових виразів та задач на множення	108
Урок № 54.	Розв'язування числових виразів та задач на множення й ділення числа 2	110
Урок № 55.	Розв'язування прикладів та задач шляхом складання числових виразів з опорою на таблицю множення числа 2.	112
Урок № 56.	Дія ділення. Утворення числових виразів	114
Урок № 57.	Утворення числових виразів на ділення, спираючись на множення	116
Урок № 58.	Таблиця ділення числа 2. Взаємозалежність дій множення та ділення	118
Урок № 59.	Знаходження результатів множення та ділення в числових виразах. Порівняння виразів. Розв'язування задач	120
Урок № 60.	Назви компонентів при діленні. Розв'язування задач та числових виразів	122
Урок № 61.	Знаходження невідомого компонента. Розв'язування різнорівневих завдань	124
Урок № 62.	Розв'язування складених задач шляхом складання плану. Порядок дій	126
Урок № 63.	Таблиця множення числа 3.	128
Урок № 64.	Складання й розв'язування прикладів та задач	130
Урок № 65.	Розв'язування задач та числових виразів. Геометричний матеріал	132
Урок № 66.	Контрольна робота	134
Урок № 67.	Аналіз контрольної роботи	136
Урок № 68.	Розв'язування завдань різних видів.	138
Урок № 69.	Складання обернених прикладів. Розв'язування виразів та задач	140
Урок № 70.	Знаходження добутків і часток числа. Розв'язування задач і прикладів зі змінною	142
Урок № 71.	Таблиця ділення на 3. Взаємозв'язок таблиці множення та таблиці ділення	144
Урок № 72.	Розв'язування числових виразів і задач. Периметр прямокутника	146
Урок № 73.	Знаходження невідомого множника. Геометричний матеріал. Завдання різних видів	148
Урок № 74.	Знаходження невідомого компонента. Розв'язування числових виразів та задач	150
Урок № 75.	Розв'язування завдань з основою на таблицю ділення чисел 2 і 3. Міри вартості.	152
Урок № 76.	Таблиця множення числа 4.	154
Урок № 77.	Таблиця множення на 4. Практичне використання таблиці множення на 4.	156
Урок № 78.	Розв'язування числових виразів і задач. Практичне використання вивчених таблиць	158
Урок № 79.	Таблиця ділення на 4	160

Урок № 80.	Таблиця ділення числа 4. Розв'язування завдань різних видів	162
Урок № 81.	Ділення цілого на частини. Розв'язування завдань різних видів	164
Урок № 82.	Таблиця множення числа 5.	166
Урок № 83.	Збільшення та зменшення числа в кілька разів	168
Урок № 84.	Контрольна робота.	170
Урок № 85.	Аналіз контрольної роботи	172
Урок № 86.	Міри часу. Розв'язування виразів та задач різними способами	174
Урок № 87.	Таблиця ділення на 5	176
Урок № 88.	Збільшення та зменшення чисел.	178
Урок № 89.	Порядок дій у числових виразах.	180
Урок № 90.	Розв'язування числових виразів та задач	182
Урок № 91.	Перевірка додавання відніманням. Геометричний матеріал	184
Урок № 92.	Таблиця множення числа 6.	186
Урок № 93.	Розв'язування завдань різних видів. Міри часу	188
Урок № 94.	Розв'язування завдань різних видів. Дії з іменованими числами	190
Урок № 95.	Узагальнення вивченого матеріалу.	192
Урок № 96.	Таблиця ділення на 6	194
Урок № 97.	Розв'язування складених задач і числових виразів. Геометричний матеріал	196
Урок № 98.	Розв'язування різнорівневих завдань	198
Урок № 99.	Порівняння величин і чисел.	200
Урок № 100.	Розв'язування задач та числових виразів	202
Урок № 101.	Контрольна робота	204
Урок № 102.	Аналіз контрольної роботи. Розв'язування завдань різних видів	206
Урок № 103.	Таблиця множення числа 7.	208
Урок № 104.	Розв'язування різних видів завдань з опорою на таблицю множення числа 7.	210
Урок № 105.	Розв'язування завдань різних видів.	212
Урок № 106.	Таблиця ділення на 7	214
Урок № 107.	Розв'язування простих і складених задач.	216
Урок № 108.	Способи обчислення числових виразів. Складання і розв'язування задач.	218
Урок № 109.	Розв'язування прикладів та задач.	220
Урок № 110.	Таблиця множення числа 8.	222
Урок № 111.	Обчислення числових виразів і задач. Геометричний матеріал	224
Урок № 112.	Удосконалення обчислювальних навичок	226
Урок № 113.	Закріплення раніше отриманих знань з опорою на вивчені таблиці.	228

Урок № 114. Таблиця ділення на 8	230
Урок № 115. Практичне застосування таблиці ділення на 8	232
Урок № 116. Закріплення вивченого матеріалу.....	234
Урок № 117. Узагальнення вивченого матеріалу.....	236
Урок № 118. Таблиця множення числа 9.....	238
Урок № 119. Розв'язування завдань різних видів.....	240
Урок № 120. Таблиця ділення на 9	242
Урок № 121. Розв'язування числових виразів і задач різними способами.....	244
Урок № 122. Закріплення отриманих знань.....	246
Урок № 123. Переставний закон множення.....	248
Урок № 124. Множення числа на 0. Множення числа на 1.....	250
Урок № 125. Множення одинці на число	252
Урок № 126. Ділення нуля на число	254
Урок № 127. Повторення вивченого у 2 класі. Контрольна робота	256
Урок № 128. Повторення вивченого у 2 класі. Аналіз контрольної роботи	258
Урок № 129. Дія множення. Вивчення множення. Робота з іменованими числами	260
Урок № 130. Підсумковий урок за таблицею множення.....	262
Урок № 131. Повторення вивченого за рік.....	264
Урок № 132. Повторення матеріалу за рік	266
Урок № 133. Повторення за весь рік. Розв'язування прикладів і задач	268
Урок № 134. Повторення вивченого за рік. Розв'язування прикладів з іменованими числами.....	270
Урок № 135. Повторення пройденого матеріалу за рік. Повторення різних способів додавання.....	272
Урок № 136. Повторення матеріалу на розв'язування задач та прикладів на всі дії.....	274